

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/86/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517201072
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8517201072.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej v spore žalobcu: G. B., L.. XX. X. XXXX, J. G., K. XX, prechodne bytom P. X, D. L.Ň., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.324,00 eur a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6Csp/86/2017-76 zo dňa 09.03.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:
„I. Žalovaný je povinný z titulu vydania bezdôvodného obohatenia zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.324,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.324,- eur od 16.5.2016 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v zmluve o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 4.1.2013 číslo zmluvy 707300204, v znení: „dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu a výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v splátkach/ e tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť Okresnému súdu Stará Ľubovňa súdny poplatok vo výške 79,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 1 ods. 1, 2, 3 písm. l), § 2 písm. a), b) a d) § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. a), f), j), k), § 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 2, § 53 ods. 7, § 54 ods. 1 a 2, § 3, § 39, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 457, § 100 ods. 1, § 101, § 107 Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení uviedol, že žalobca so žalovaným uzatvorili dňa 4.1.2013 zmluvu o úvere č. 707300204, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,- eur, pričom dlžník sa zaviazal veriteľovi zaplatiť sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 1.324,- eur, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 3.324,- eur v jednej splátke po 3.324,- eur. Celkový poplatok dlžníka spojený s úverom bol tvorený súčtom úroku

vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 391,50 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 932,50 eur. Dlužník sa zaviazal celkovú čiastku 3.324,- eur zaplatiť do 8.7.2013, pričom dlžník zobral na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov bola vypočítaná v zmysle zákona a predstavuje 176,22 %. Na aký účel boli peňažné prostriedky poskytované v zmluve uvedené nie je. Úver bol poskytnutý žalobcovi v plnej výške v hotovosti dňa 4.1.2013, o čom svedčí podpísané potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti nachádzajúce sa na samotnej zmluve pod jej textom a podpismi. Sumu 3.324,- eur uhradil žalobca v 4 splátkach, z ktorých poslednú uhradil dňa 19.7.2013 vo výške 1.662,- eur. Úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. a), f), j), k) zákona č. 129/2010 Z.z.

Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 2.5.2016 vyplýva, že žalobca kontaktoval v mesiaci január 2016 združenie, kde si dohodol stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v mesiaci apríl 2016, kedy bol oboznámený s podkladmi, ktoré združeniu doručila spoločnosť Pohotovosť s.r.o.. Zo strany združenia bol žalobca informovaný okrem iného o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv o neprimeraných odplatách a úrokoch za úvery, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

V rozpore s dobrými mravmi je jednoznačne i časť „príslušného poplatku“ vo výške 1.324,- eur pripadajúca na administratívne náklady na vypracovania a uzatvorenie Zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Tento je sám osebe jednak neúmerne vysoký oproti výške poskytnutého úveru a navyše dojednanie o poplatku v tomto smere je absolútne vágnym a neurčitým, nešpecifikuje konkrétne náklady na vyhotovenie a uzatvorenie Zmluvy ani čo do dôvodu, ani čo do výšky jednotlivých zložiek, vôbec nešpecifikuje administratívne činnosti („všetka administratíva s tým spojená“), nič z toho nie je bližšie určené a teda išlo iba o navýšenie záväzku žalobkyne ako spotrebiteľa o bližšie nevysvetlené, nešpecifikované a nepreukázané výdavky.

Zmluva v časti celého záväzku žalobcu zaplatiť i sumu 1.324,- eur ako „príslušný poplatok“ sa prieči dobrým mravom a teda je absolútne neplatná v zmysle § 39 OZ. Na základe toho, keďže bolo preukázané, že žalobca nielen vrátil v plnej výške sumu poskytnutého úveru, ale aj zaplatil žalovanému uvedenú sumu 1.324,- eur, ktorú teda nebol pre absolútnu neplatnosť jej dojednania i pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru vôbec povinný platiť, je zrejme, že týmto došlo na strane žalovaného prijatím sumy 1.324,- eur k vzniku bezdôvodného obohatenia v tomto rozsahu na úkor žalobcu, pretože uvedenú sumu prijal prijatím plnenia z, v tejto časti, neplatného právneho úkonu, resp. pokiaľ ide o zistenú bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru, tak bez právneho dôvodu. Na základe vyššie uvedeného mal právo iba na vrátenie toho, čo žalobcovi poskytol, teda iba na vrátenie samotnej istiny poskytnutého úveru. Nakoľko sumu 1.324,- eur žalovaný žalobcovi doposiaľ nevydal (nezaplatil), súd priznal žalobcovi voči žalovanému právo na jej zaplatenie z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

S ohľadom na všetky zistené, ako aj súdu z jeho činnosti v obdobných veciach známe skutočnosti je zrejme, že k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného na úkor žalobcu došlo z jeho strany úmyselným konaním proti dobrým mravom. Žalovaný podľa výpisu z obchodného registra má, okrem iného, ako predmet svojej činnosti od 14.3.2001 uvedené i „poskytovanie úverov z vlastných zdrojov“. Z vlastnej činnosti v obdobných veciach je súdu známe, že poskytovanie úverov zo strany žalovaného je dlhodobé, rozsiahle a opakované, a taktiež je v obdobných konaniach žalovaný opakovane, dlhodobo a často upozorňovaný na obdobné nezákonné postupy pri uzatváraní zmlúv o úvere, ako sa ich dopustil (v zmysle vyššie uvedeného) i v tomto prípade. Žalovaný si musel byť minimálne vedomý a čo sa týka následku uzročený s tým, že ak dojedná so spotrebiteľom Zmluvu za podmienok kedy na ťarchu spotrebiteľa dojedná navýšenie jeho záväzku o riadne nešpecifikovaný poplatok údajne zahŕňajúci náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy a všetku administratívu s tým spojenú tak, ako v tomto prípade, tak prijatím takýchto plnení od dlžníka vznikne na jeho strane bezdôvodné obohatenie. Všetky tieto skutočnosti majú tak za následok to, že v zmysle § 107 ods. 2 vety druhej OZ je v tomto prípade tzv. objektívnou premlčacou dobou, v ktorej najneskôr by sa právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčalo, doba desaťročná, a to odo dňa 19.7.2013 kedy uhradil v rámci poslednej splátky žalobca nad samotnú istinu úveru i túto sumu 1.324,- eur (teda uplynutím dňa 19.7.2023, ktorý ešte nenastal), ohľadne dojednania ktorej je Zmluva absolútne neplatná. Čo sa týka tzv. subjektívnej premlčacej doby na strane žalobcu, v ktorom mohol úspešne uplatniť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak ako uvádzal žalobca (a žalovaný to nijako nespochybnil ani nepreukázal opak), o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedel od spotrebiteľského združenia - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré uvedené potvrdilo prehlásením z 2.5.2016, v zmysle ktorého žalobcu v apríli 2016 informovali o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, neprimeraných odplatách a úrokoch za úvery, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, atď.. Preukázateľne až vtedy žalobca náležite zistil, že došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor. Žalobu pritom podal

1.3.2017, teda preukázateľne včas i v rámci subjektívnej premlčacej doby dvoch rokov v zmysle § 107 ods. 2 vety prvej OZ odkedy sa dozvedel, že tu došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Námietku premlčania, vznesenú žalovaným, preto súd v tejto veci vyhodnotil ako v celom rozsahu nedôvodnú.

Súd zmluvnú podmienku uvedenú v bode 10. VPPÚ vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, a to tak čo sa týka jej prvej časti (prvej vety) spočívajúcej v uznávanom prejave žalobcu (dlžníka) vo vzťahu k dlhu v zmysle Zmluvy, ako aj čo sa týka jej druhej časti - teda rozdelenia či špecifikácie v prvej vete tejto zmluvnej podmienky uvedeného poplatku na časť pripadajúcu na „dohodnutý“ úrok a časť na náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou s tým spojenou administratívou. Žalovaný v tomto konaní nijako nepreukázal, že by túto zmluvnú podmienku dohodla so žalobcom ako spotrebiteľom individuálne. Čo sa týka samotného „uznania dlhu“ (veta prvá bodu 10. VPPÚ) zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tu žalobcu, pretože už vopred má tento uznať dlh, ktorý však reálne v čase samotného jeho uznávania ešte ani neexistuje. Ide o podmienku obsahovo plytkú, váгну, ktorá z pohľadu súdu má iba zastrieť neúmerne vysoké protiplnenie vyžadované Zmluvou od žalobcu.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a o súdnom poplatku podľa § 4 ods. 2, § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uviedol, že Civilný sporový poriadok vôbec nepripúšťa žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať. Vychádzajúc zo znenia citovaného ustanovenia § 137 písm. d) CSP je možné konštatovať, že CSP v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca uhradil svoj záväzok dňa 19.7.2013 a teda v prípade určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nezakladal by takýto rozsudok, žiadne nové práva alebo povinnosti, nebol by ani vykonateľným ani aplikovateľným. Okrem toho žalobcov nárok je v celom rozsahu premlčaný v 3- ročnej objektívnej premlčacej lehote ako aj v 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynúiteľnosť uplatneného práva. Nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 19.7.2015, nakoľko posledná splátka premlčaná v subjektívnej premlčacej lehote bola uhradená dňa 19.7.2013. Žalobca svoj návrh na súde uplatnil až dňa 17.7.2017, čo nie je sporné. Žalobcovi zo zmluvy o úvere subjektívna premlčacia lehota začala plynúť odo dňa 19.7.2013, vzhľadom k skutočnosti že od 19.7.2013 (uhradením istiny vo výške 2000 Eur) mal žalobca vedomosť bezdôvodnom obohatení, nakoľko žalovanému uhradil sumy nad rámec istiny, ktorým sa hradili úroky a poplatky. Žalobca v čase uzatvorenia zmluvy sa dozvedel, že ak v zmluvách chýbajú obligatórne náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z., úver je bezúročný a bez poplatkov. Tvrdenie žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedal až po vysvetlení, ktoré mu podal právny zástupca (centrum, zduženie) je účelové. Žalobca od svojho právneho zástupcu získal iba vedomosť o právnom posúdení veci, čo však nemožno stotožniť s dozvedením sa o rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia. Na základe tejto skutočnosti začala plynúť subjektívna lehota zaplacením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny a zákonný. Poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove a čl. 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaný v podaní zo dňa 21.05.2018 uviedol, že zmluva o úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti. K vzniku bezdôvodného obohatenia nedošlo. Žalobca doposiaľ nepreukázal úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Nároky z titulu bezdôvodného obohatenia nie sú spotrebiteľským vzťahom a preto prístup zohľadňujúci záujem slabšej zmluvnej strany nie je žiaduci.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s

konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, podľa ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej je čo do žalovaným namietaného dôvodu odôvodnené riadne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie náležite vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, v odôvodnení svojho rozhodnutia reagoval na všetky podstatné námietky a tvrdenia žalovaného prednesené v konaní.

Odvolací súd po preskúmaní dospel k záveru, že prvoinštančné rozhodnutie je aj v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a aj v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Za porušenie základného práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať to, že prvoinštančný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

6. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovaného o absencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 137 písm. d) CSP. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobcovi, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Naliehavý právny záujem vyplýva tiež z ust. § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Občiansky zákonník ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa sú osobitnými zákonmi v zmysle ust. § 137 CSP. Danosť naliehavého právneho záujmu možno vyvodiť aj z čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok). Pokiaľ je súd oprávnený ex offo v rozsudku vysloviť, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná (§ 298 ods. 1 CSP), tým skôr sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky môže domáhať spotrebiteľ žalobou. Určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má pre spotrebiteľa význam aj z hľadiska prípadnej možnosti uplatnenia nárokov vyplývajúcich z porušenia jeho práv (napr. nárok na primerané finančné zadosťučinenie). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Preto táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

7. Odvolací súd sa stotožňuje s vyhodnotením úveru ako bezúročného a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj s vyhodnotením zmluvnej podmienky obsiahnutej v bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako neprijateľnej. Žalovaný nesprávne týchto záverov súdu prvej inštancie v odvolaní nenamietal, iba vo všeobecnosti uviedol, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo. S týmto nemožno súhlasiť, keďže v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvnej podmienky

žalovanému na základe zmluvy o úvere zo dňa 04.01.2013 vznikol len nárok na vrátenie sumy zodpovedajúcej poskytnutému úveru, t.j. sumy 2000 Eur. Nakoľko žalobca žalovanému plnil 3324 Eur, suma 1324 Eur predstavuje plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobcovi (§ 451 Občianskeho zákonníka).

8. Vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd uvádza, že v tejto časti sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca sa preukázateľne dozvedel o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v apríli 2016 na základe porady so zástupcami Združenia na ochranu práv spotrebiteľa HOOS, Prešov, ktorú skutočnosť preukázal prehlásením o poskytnutí poučenia zo dňa 02.05.2016 (č.l. 20 spisu). Žaloba bola podaná 01.03.2017, t.j. počas plynutia subjektívnej premlčacej lehoty v zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa prichádza do úvahy len výnimočne, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu. V prípade aplikácie tohto princípu platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa (uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012 z 16.01.2013).

V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo z neprijateľnej zmluvnej podmienky (poplatok) a z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Doposiaľ nebola prekonaná judikatúra súdneho dvora Európskej únie o existencii nezanedbateľného nebezpečenstva, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čase jej uzatvárania (porov. spojené prípady C-240 až 244/98). Tým sa ale zákonite natíska otázka, že ak takéto obavy existujú v čase vzniku zmluvy, o čo menšie obavy existujú v čase, keď spotrebiteľ vykonáva reálne plnenie z takejto zmluvnej podmienky. Zdá sa, že je tu rovnaké nebezpečenstvo a reálny život to potvrdzuje, že spotrebiteľia platia z nevedomosti správne aplikovať právo a v pochybnostiach. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil. Odvolací súd preto zásadne nemôže súhlasiť s názorom žalovaného, že už v čase, kedy došlo k zaplateniu poslednej splátky, žalobcovi začala plynúť premlčacia doba (arg. slovo „došlo“ ako relevantné no pri objektívnej premlčacej dobe; § 107 ods. 2 OZ). Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa, potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle. (OGH 3Ob592/77 „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“). Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila.

9. Odvolací súd sa osobitne nevyjadroval k argumentom žalovaného prednesených v odvolacom konaní, v zmysle ktorých zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti a žalobca nepreukázal úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, nakoľko tieto neboli obsahom odvolania, boli žalovaným tvrdené až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, pričom v zmysle § 365 ods. 3 CSP možno odvolacie dôvody dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania a odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 CSP).

10. Správnym výrokom vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania a o súdnom poplatku. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

11. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.